

Cuprins

Livada de vișini.....	5
Trei surori	97

A.P.
CERHOV
Livada de vișini •
Trei surori

Traducere din limba rusă de
Moni Ghelerter și V. Jianu

POLIROM
2016

Cebutikin (*sărutându-i afectuos amândouă mâinile*): Pasărea mea albă!

Irina: Azi, când m-am deșteptat din somn, m-am sculat și m-am spălat, mi s-a părut deodată că totul s-a deslușit pentru mine în lume, că știu cum trebuie să trăiesc. Ivan Romanici, dragul meu, știu tot! Omul e dator să muncească, să trudească în sudoarea frunții, oricine ar fi el. În asta e tâlcul și țelul vieții lui, în asta constă fericirea, încântarea lui! Ce bine e să fii muncitor, să fii un om care se scoală în zori și sparge piatră în drum, sau păstor, sau dascăl care învață copiii, sau mecanic la calea ferată. Dumnezeuule, nu om, ci chiar bou sau cal de povară să fii, numai să muncești, decât să fii o femeie tânără care se scoală la amiază, ia cafeaua în pat și se îmbracă două ceasuri. E îngrozitor! Ard de dorul de a munci și eu, cum arde cineva de sete în arșița verii. Ivan Romanici, să nu mă mai cînstești cu prietenia dumitale, dacă nu mă voi scula în zori, dacă nu voi munci!

Cebutikin (*afectuos*): Bine, bine, draga mea!

Olga: Tata ne-a obișnuit să ne sculăm de vreme, la șapte. Și Irina se trezește la șapte, dar stă în pat, cel puțin până la nouă și se gândește... cu o mutră nepus de serioasă. (*Râde.*)

Irina: Te-ai obișnuit să mă consideri fetiță și te miră că pot avea o mutră serioasă. Dar am douăzeci de ani!

Tuzenbah: Doamne! Ce bine înțeleg eu dorul de muncă! N-am muncit în viața mea. M-am născut la Petersburg, oraș rece și trândav, dintr-o familie care n-a știut ce-i munca sau grija. Când mă întorceam de la școala militară, îmi scotea valetul cizmele, în timp ce eu făceam nazuri și mama mă privea cu adorație – ba se mira foarte mult când alții mă priveau altfel. M-au ferit de orice trudă. Numai că nu știu dacă au izbutit, cred că nu. A venit timpul și puhoiul se apropie de noi, se pregătește vijelia cea mare și binefăcătoare. Vine, e aproape – în curând va da năvală peste noi, măturând toată lenea, nepăsarea, toate prejudecățile față de muncă, toată plictiseala și putreziciunea. Voi munci! Iar peste douăzeci și cinci-treizeci de ani va munci fiecare om. Fiecare!

Cebutikin: Eu n-am să muncesc.

Tuzenbah: Dumneata nici nu intri la socoteală.

Solionii: Peste douăzeci și cinci de ani n-ai să mai fii pe lume, slavă Domnului! Peste doi-trei ani o să te lovească damblaua, sau ai să mă scoți din fire într-o bună zi și o să-ți trag un glonț în cap,

ingerașule! (*Scoate din buzunar o sticlă cu parfum și-și dă pe mâini și pe piept.*)
Cebutikin (*râde*): Când stai să te gândești bine, e drept că n-am făcut nimic toată viața. Cum am ieșit din universitate, am tăiat frunze la câini. N-am pus mâna pe o carte. Nu citesc decât ziare. (*Scoate din buzunar alt ziar.*) Vezi, din ziare am aflat că a existat un Dobroliubov, de pildă. Dar habar n-am ce a scris... Dumnezeu știe! (*De la parter bate cineva în podea.*) Ați auzit, mă cheamă jos... a venit cineva la mine. Mă întorc îndată. Așteptați-mă. (*lese grăbit, pieptănându-și barba.*)

Irina: Să știți că pregătește ceva.

Tuzenbah: Fără îndoială. A plecat cu o mustră foarte solemnă. Să știi că-ți aduce un dar!

Irina: Ar fi tare neplăcut!

Olga: Da. E îngrozitor. Face întotdeauna prostii.

Mașa: „Pe plaiu-ntins sub geana mării smălțat în aur e-un tufan.”¹ (*Se ridică fredonând încet.*) Olga: Nu prea ești veselă azi, Mașa.

(*Mașa își pune pălăria, fredonând.*)

Olga: Unde pleci?

1. Din *Ruslan și Ludmila* de A. S. Pușkin, *Poeme*, Ed. Cartea Rusă, 1957, p. 8; în românește de Miron Radu Paraschivescu.

Maşa: Acasă.

Irina: Ciudat.

Tuzenbah: Cum pleci tocmai acum, când e o zi onomastică?

Maşa: Nu face nimic. Vin diseară. La revedere, draga mea!... (*O sărută pe Irina.*) Încă o dată, îţi urez sănătate şi fericire. Altădată, pe când trăia bietul tata, era la noi de fiecare zi onomastică mare tâmbălău. Veneau câte treizeci-patruzeci de ofiteri. Azi însă, nu sunt decât câţiva şi e linişte ca în desert... Mă duc... sunt tristă azi... nu-mi găsesc locul... nu mă lua în seamă. (*Râde printre lacrimi.*) Lasă că stăm noi de vorbă mai târziu, draguţa mea. Acum mă duc. La revedere!

Irina (*nemulţumită*): Vezi cum eşti?...

Olga (*cu lacrimi în ochi*): Te înţeleg atât de bine, Maşa!

Solionii: Când filozofează un bărbat, iese filozofie sau sofisticărie; dar când filozofează o femeie sau două iese... o nucă în perete!

Maşa: Ce vrei să spui cu asta, fiinţă îngrozitoare?

Solionii: Nimic... „Nici să crăcnească n-a apucat, că pe el ursul s-a aşezat!”

(*Pauză*)

Maşa (*către Olga, supărată*): Nu mai boci!

(Intră Anfisa și Ferapont, care aduce o tortă.)

Anfisa: Intră aici, tătucule, că ești curat pe picioare. *(Către Irina)* E de la zemstvă, de la domnul Protopopov Mihail Ivanici. A adus o tortă.

Irina: Mulțumesc frumos! Spune-i că-i mulțumesc. *(la torta.)*

Ferapont: Cum ați spus?

Irina *(mai tare)*: Spune-i că-i mulțumesc.

Olga: Dă-i niște cozonac, doiculiță. Ferapont, du-te să-ți dea cozonac!

Ferapont: Cum ați spus?

Anfisa: Haide, Ferapont Spiridonici, tătucule, să mergem!... *(Iese cu Ferapont.)*

Mașa: Nu pot să-l sufăr pe acest Mihail Potapici sau Ivanici, pe Protopopov! Să nu-l poftesti aici!

Irina: Nici nu l-am poftit!

Mașa: Cu atât mai bine!

(Intră Cebutikin, urmat de soldat care aduce un samovar de argint. Un murmur de mirare și nemulțumire.)

Olga *(ascunzându-și obrazul în mâini)*: Un samovar!... Vai, e îngrozitor! *(Trece în sala mare, unde e pusă masa.)*

Irina: Dragul meu Ivan Romanici, ce înseamnă asta?

Tuzenbah: Nu v-am spus eu? *(Râde.)*

Mașa: Ivan Romanici, ar trebui să-ți fie rușine!

Cebutikin: Dragele mele, iubitele mele, voi sunteți tot ce mi-a rămas mai scump pe lume! Numai pe voi vă am! În curând împlinesc șaiszeci de ani. Sunt bătrân... singur!... Un bătrân fără nici un rost! Dragostea ce v-o port e tot ce-l mai bun în mine. Dacă nu erați voi, de mult mă duceam din lumea asta... (*Către Irina*) Drăguț!... Fetița mea, te cunosc de când te-ai născut... te-am ținut în brațe... o iubeam mult pe răposata maică-ta...

Irina: Bine, da' de ce un dar atât de scump?

Cebutikin (*printre lacrimi, supărat*): Un dar atât de scump!... Ia să mă lăsați în pace! (*Către ordonanță*) Du-l acolo. (*O imită.*) Un dar atât de scump...

(*Ordonanța duce samovarul în sala mare.*)

Anfisa (*trecând prin salon*): Dragele mele, a venit un colonel necunoscut. Și-a scos paltonul, drăguțelor, și vine încoa. Irinușka, să te porți bine, să te porți frumos! (*Plecând*) E de mult timpul să vă așezați la masă... of, doamne!...

Tuzenbah: Să știți că e Verșinin.

(*Intră Verșinin.*)

Tuzenbah (*prezintă*): Locotenent-colonel Verșinin!

Verșinin (*către Mașa și Irina*): Am onoarea să mă prezint – Verșinin! Sunt nespus

Top 10+

POLIROM

„Cum o să ne trăim viața asta? Ce o să ni se mai întâmple? Când le citești în cărți, toate ți se par învechite, de parcă le-ai fi știut de când lumea, dar când iubești tu însuși, îți dai seama că nimeni nu știe nimic! Că fiecare trebuie să hotărască singur pentru el. Dragile mele... scumpele mele surioare... Acum v-am spus tot... acum o să tac... Voi grăi numai ca nebunul lui Gogol: Tăcere, tăcere!...”

Tiraj: 1.800 exemplare

Preț: 22,95 lei

EDITURA POLIROM

ISBN 978-973-46-5860-2

9 789734 658602

www.polirom.ro

Carte publicată și în ediție digitală

Pe copertă: Viktor Borisov-Musatov (1870-1905), *O plimbare la asfințit*, 1903